

## Newidiadau Cyflwr

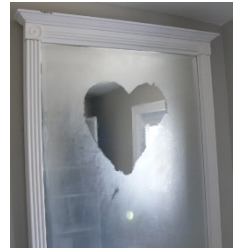
Mae'n bosib i unrhyw beth newid o un cyflwr mater i gyflwr arall. Fel arfer os fydd 'solid  $\Rightarrow$  nwy' neu 'nwy  $\Rightarrow$  solid', fydd rhaid newid i hylif gyntaf. Felly mae yna 4 newidiad pwysig i ddysgu; Ymdoddi, Berwi, Cyddwyso a Rhewi.

Ymdoddi - y broses o solid yn newid i hylif. Wrth i'r tymheredd cynyddu fydd solid yn ymdoddi i ffurfio hylif. Ystyried ciwb ia mewn diod, mae'r ddiod ar dymheredd uwch na'r rhewgell, felly mae'r ia yn toddi (ymdoddi) mewn i'r ddiod.



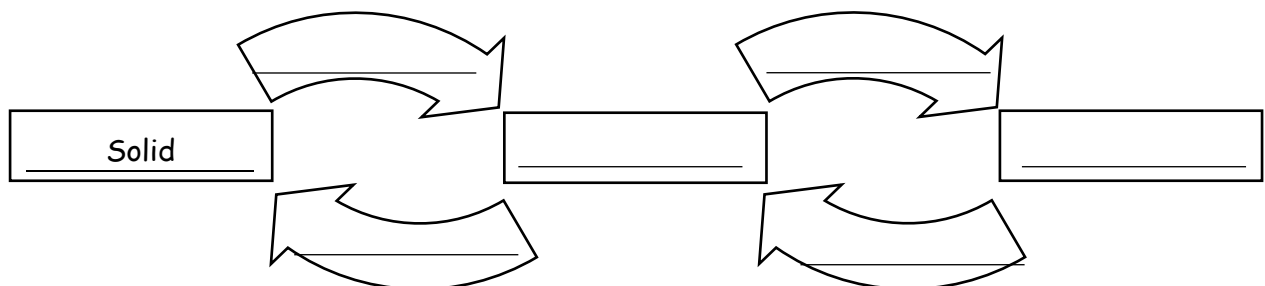
Berwi - y broses o hylif yn newid i nwy. Wrth i'r tymheredd cynyddu fydd hylif yn berwi i ffurfio nwy. Yn gwmws fel tegell yn berwi dŵr, mae'r tymheredd yn codi ac mae'r dŵr yn codi fel stem.

Cyddwyso - y broses o nwy yn newid i hylif. Wrth i'r tymheredd gostwng fydd nwy yn cyddwyso i ffurfio hylif. Ystyried y dŵr sy'n ffurfio ar y ffenest neu'r drych wrth gymryd cawod; mae'r stem poeth wedi cyffwrdd arwyneb oer y gwydr a chyddwyso nôl mewn i ddŵr.



Rhewi - y broses o hylif yn newid i solid. Wrth i'r tymheredd gostwng fydd hylif yn rhewi i ffurfio solid. Fel unrhyw rew sy'n ffurfio - mewn rhewgell, ar lyn, yn y cymylau ayyb. - mae'r dŵr wedi oeri a ddechrau rhewi.

1. Lluniwch y diagram yma gan lenwi gyda'r terminoleg gywir:



2. Yn geiriau dy hun ysgrifennwch diffiniadau byr am y 4 newidiad cyflwr.